VIIIth INTERNATIONAL EURASIAN EDUCATIONAL RESEARCH CONGRESS

EJERCongress 2021 ABSTRACTS

7-10 July 2021 / Aksaray University

VIIIth INTERNATIONAL EURASIAN EDUCATIONAL RESEARCH CONGRESS

EJERCongress 2021 ABSTRACTS
7-10 July 2021 / Aksaray University

Anı Yayıncılık
info@aniyayincilik.com.tr
ejercongress@gmail.com
http://www.aniyayincilik.com.tr
e-ISBN: 978-605-170-569-9

Kongre Onursal Başkanları
Hamza AYDOĞDU, Aksaray Valisi
Prof. Dr. Yusuf ŞAHİN, Aksaray Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Veysel SÖNMEZ

Kongre Başkanları
Prof. Özgül KELEŞ, Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı
Doç. Dr. Şakir ÇINKIR, Ankara Üniversitesi, Türkiye (Congress President)

Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Arzu DOĞRU (Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı)
Prof. Dr. Muhammed SARI (Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı)
Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ (Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Kongre Sekreteri
Dilek ERTUĞRUL

Düzenleme Kurulu Üyeleri
Prof.Dr. Mustafa BAHŞİ
Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ
Prof. Dr. Naim UZUN
Prof. Dr. Rezzan GÜNDOĞDU
Doç. Dr. Didem KILIÇ MOCAN
Doç. Dr. Funda VARNACI UZUN
Doç. Dr. Güray ALYÖRÜK
Doç. Dr. Hatice Gözde ERTÜRK KARA
Doç. Dr. Mehmet FİDAN
Doç. Dr. Melihan ÜNLÜ
Doç. Dr. Mustafa KIŞOĞLU
Doç. Dr. Perihan GÜNEŞ
Doç. Dr. Safiye TEMEL ASLAN
Doç. Dr. Savaş KARAGÖZ
Doç. Dr. Tahsin YILDIRIM
Doç. Dr. Tuncay TÜRKBEN
Doç. Dr. Yalçın DİLEKLİ
Doç. Dr. Yunus GÜNİNDİ
Dr. Öğrt. Üyesi Ahmet ÇAKIROĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe KIZILDAĞ
Dr. Öğr. Üyesi Barış EROĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Burcu YAVUZ TABAK
Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Sedat ŞAHİN
Dr. Öğr. Üyesi Erdal YILDIRIM
Dr. Öğr. Üyesi Fatma GÜLTEKİN
Dr. Öğr. Üyesi Ferhat Kadir PALA
Dr. Öğr. Üyesi Feride ÖZYILDIRIM GÜMÜŞ
Dr. Öğr. Üyesi Gülsüm AKYOL
Dr. Öğr. Üyesi Hasan TABAK
Dr. Öğr. Üyesi Hülya ERTAŞ KILIÇ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YADİGAROĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Mücahit ÖZTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Onur Emre KOCAÖZ
Dr. Öğr. Üyesi Önder İŞLEK
Dr. Öğr. Üyesi Özlem ERYILMAZ MUŞTU
Dr. Öğr. Üyesi Pınar MIHCI TÜRKER
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan AVCU
Dr. Öğrt. Üyesi Raziye Nil AKSOY
Dr. Öğr. Üyesi Seher AVCU
Dr. Öğr. Üyesi Semra KILIÇ KARATAY
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba KAMALI ARSLANTAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Ünal ŞİMŞEK
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep YADİGAROĞLU
Öğr. Gör. Dr. Muhammed Emir RÜZGÂR
Öğr. Gör. Yaşar MUSAOĞLU
Arş. Gör. Dr. Ceylan GÜNDEĞER
Arş. Gör. Dr. Gülistan YALÇIN
Arş. Gör. Dr. Nurcan TEKİN
Arş. Gör. Cahit ŞAHİN
Arş. Gör. Ece Nur DEMİR YILMAZ
Arş. Gör. Gülşah ÖZ
Arş. Gör. Feyza AYDIN
Arş. Gör. Hilmi KARACA
Arş. Gör. İbrahim SÖZCÜ
Arş. Gör. Mehmet ÖZKAYA
Arş. Gör. Emine DEMİRCİ
Arş. Gör. Uğur YILMAZ
Arş. Gör. Yaser Emir ELHATİP
Arş. Gör. Yasin GÜNLÜ

Uluslararası Düzenleme Komitesi

Prof. Christian Faltis, University of California, Davis, USA
Prof. Gery McNamara, Dublin City University, Dublin, IRELAND
Prof. James Banks, University of Washington, USA
Prof. Jennifer Mahon, University of Nevada, Reno, USA
Prof. Joe O'hara, Dublin City University, Dublin, IRELAND
Prof. Lynn Burlbaw, University of Texas A&M, USA
Prof. Mokter Hossain, University of Alabama, USA
Prof. Stephen Lafer, University of Nevada, Reno, USA
Prof. Senel Poyrazli, Penn State University, PA, USA
Prof. Ali ERSOY, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye
Doç. Dr. Dr. Ayse Çiftçi, Purdue University, IN, USA
Doç. Dr. Tao Wang, University of Washington, Bothell, USA

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Abbas TÜRNÜKLÜ
Prof. Dr. Abdurrahman TANRIÖĞEN
Prof. Dr. Abdülkadir MASKAN
Prof. Dr. Adil TÜRKOĞLU
Prof. Dr. Adnan ERKUŞ
Prof. Dr. Adnan KAN
Prof. Dr. Adnan KÜÇÜKOĞLU
Prof. Dr. Adnan PINAR
Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY
Prof. Dr. Ahmet DUMAN
Prof. Dr. Ahmet IŞIK
Prof. Dr. Ahmet İlhan ŞEN
Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞEK
Prof. Dr. Ahmet Zafer GÖKÇAKAN
Prof. Dr. Alev DOĞAN
Prof. Dr. Alev ÖNDER
Prof. Dr. Ali BALCI
Prof. Dr. Ali BÜLBÜL
Prof. Dr. Ali ERSOY
Prof. Dr. Ali Fuat ARICI
Prof. Dr. Ali Günay BALIM
Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ
Prof. Dr. Ali MEYDAN
Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ
Prof. Dr. Ali Osman GÜNDOĞAN
Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK
Prof. Dr. Ali SABANCI
Prof. Dr. Ali TAŞ
Prof. Dr. Ali TAŞKIN
Prof. Dr. Alim KAYA
Prof. Dr. Andrey A. KISELNIKOV
Prof. Dr. Anita PIPERE
Prof. Dr. Antonio E. PUENTE
Prof. Dr. Arda ARIKAN
Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN
Prof. Dr. Asım ÇİVİTÇİ
Prof. Dr. Asiye İVRENDİ
Prof. Dr. Aslı UZ BAŞ
Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU
Prof. Dr. Atilla CAVKAYTAR
Prof. Dr. Aycan Çiçek SAĞLAM
Prof. Dr. Ayhan Kürşat ERBAŞ
Prof. Dr. Ayhan YILMAZ
Prof. Dr. Aykut Emre BOZDOĞAN
Prof. Dr. Ayla OKTAY
Prof. Dr. Ayperi DİKİCİ SIĞIRTMAÇ
Prof. Dr. Aysel KÖKSAL AKYOL
Prof. Dr. Ayşe AYPAY
Prof. Dr. Ayşe BALCI KARABOĞA
Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN
Prof. Dr. Ayşe ÇİFTÇİ
Prof. Dr. Ayşe Esra ASLAN
Prof. Dr. Ayşe KIRAN
Prof. Dr. Ayşe OĞUZ ÜNVER
Prof. Dr. Ayşe Rezan ÇEÇEN EROĞUL
Prof. Dr. Ayşegül DALOĞLU
Prof. Dr. Ayşen BAKİOĞLU
Prof. Dr. Ayten GENÇ
Prof. Dr. Ayten ULUSOY
Prof. Dr. Aytunga OĞUZ
Prof. Dr. Beatrice ADEARA
Prof. Dr. Belma HANEDAR
Prof. Dr. Belma TUĞRUL
Prof. Dr. Berrin AKMAN
Prof. Dr. Bilal DUMAN
Prof. Dr. Bilge CAN

Prof. Dr. Binnur YEŞİLYAPRAK
Prof. Dr. Birgit PEPIN
Prof. Dr. Buket AKKOYUNLU
Prof. Dr. Bülbin SUCUOĞLU
Prof. Dr. Cahit KAVCAR
Prof. Dr. Canan ASLAN
Prof. Dr. Celal BAYRAK
Prof. Dr. Cem GÜZELLER
Prof. Dr. Cemal Ergin EKİNCİ
Prof. Dr. Cemalettin İPEK
Prof. Dr. Cengiz ŞAHİN
Prof. Dr. Christian FALTIS
Prof. Dr. Christoph WULF
Prof. Dr. Çavuş ŞAHİN
Prof. Dr. Danny WYFFELS
Prof. Dr. David BRIDGES
Prof. Dr. Demet YAYLI
Prof. Dr. Deniz DERYAKULU
Prof. Dr. Derin ATAY
Prof. Dr. Derya ARSLAN ÖZER
Prof. Dr. Derya YAYLI
Prof. Dr. Didem Müge SİYEZ
Prof. Dr. Dilek Yelda KAĞNICI
Prof. Dr. Donna MERTENS
Prof. Dr. Adile Aşkım KURT
Prof. Dr. Ahmet Naci ÇOKLAR
Prof. Dr. Ahmet SABAN
Prof. Dr. Ayfer ŞAHİN
Prof. Dr. Bahadır ERİŞTİ
Prof. Dr. Bahadır YANIK
Prof. Dr. Bayram TAY
Prof. Dr. Dilek TANIŞLI
Prof. Dr. Fatima BALKAN KIYICI
Prof. Dr. Fatma Hülya ÖZCAN
Prof. Dr. Figen ERSOY
Prof. Dr. Hanife AKAR
Prof. Dr. Hasan GÜRGÜR
Prof. Dr. Işıl KABAKÇI YURDAKUL
Prof. Dr. İbrahim Halil DİKEN
Prof. Dr. İsmail Özgür SOĞANCI
Prof. Dr. Kadir BEYCİOĞLU
Prof. Dr. Kasım YILDIRIM
Prof. Dr. Kürşat YENİLMEZ
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN
Prof. Dr. Meral GÜVEN
Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR
Prof. Dr. Necla COŞKUN
Prof. Dr. Nil DUBAN
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ
Prof. Dr. Sait AKBAŞLI
Prof. Dr. Serap ERDOĞAN
Prof. Dr. Şengül Saime ANAGÜN
Prof. Dr. Taner ALTUN
Prof. Dr. Tuncay AKÇADAĞ
Prof. Dr. Dursun DİLEK
Prof. Dr. Duygu ANIL
Prof. Dr. Eda ÜSTÜNEL
Prof. Dr. Efe AKBULUT
Prof. Dr. Ekber TOMUL
Prof. Dr. Elif ÇELEBİ ÖNCÜ
Prof. Dr. Elif TÜRNÜKLÜ
Prof. Dr. Elif ÜSTÜN
Prof. Dr. Emine AHMETOĞLU
Prof. Dr. Erdal HAMARTA
Prof. Dr. Erdal TOPRAKÇI
Prof. Dr. Erdinç DURU
Prof. Dr. Erdoğan KÖSE
Prof. Dr. Erkut KONTER
Prof. Dr. Erol KUYURTAR
Prof. Dr. Erten GÖKÇE
Prof. Dr. Esin ATAV
Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL
Prof. Dr. F. Çağlayan DİNÇER
Prof. Dr. F. Ebru İKİZ
Prof. Dr. Fatma AÇIK
Prof. Dr. Fatma ÇELİKKAYAPINAR
Prof. Dr. Fatma HAZIR BIKMAZ
Prof. Dr. Fatma ÖZMEN
Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Prof. Dr. Feride BACANLI
Prof. Dr. Fidan KORKUT OWEN
Prof. Dr. Figen ÇOK
Prof. Dr. Filiz BİLGE
Prof. Dr. Filiz KABAPINAR
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ
Prof. Dr. Fulya Öztaş
Prof. Dr. Funda ACARLAR
Prof. Dr. Füsun GÜLDEREN ALACAPINAR
Prof. Dr. Gabil ADİLOV
Prof. Dr. Galip YÜKSEL
Prof. Dr. Gaye TUNCER TEKSÖZ
Prof. Dr. Gelengül HAKTANIR
Prof. Dr. Gery MCNAMARA
Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN
Prof. Dr. Gökay YILDIZ
Prof. Dr. Gölge SEFEROĞLU
Prof. Dr. Gönül AKÇAMETE

Prof. Dr. Gönül KIRCAALİ İFTAR
Prof. Dr. Gül ÜNAL ÇOBAN
Prof. Dr. Gülden UYANIK BALAT
Prof. Dr. Günseli YILDIRIM
Prof. Dr. Gürcan GÜRGEN
Prof. Dr. Hafize KESER
Prof. Dr. Hakan SERT
Prof. Dr. Haluk ÖZMEN
Prof. Dr. Handan Asude BAŞAL
Prof. Dr. Hasan ARSLAN
Prof. Dr. Hasan COŞKUN
Prof. Dr. Hasan HALUK ERDEM
Prof. Dr. Hasan Hüseyin AKSOY
Prof. Dr. Hasan PEKMEZCİ
Prof. Dr. Hasan ŞEKER
Prof. Dr. Hasan ÜNDER
Prof. Dr. Hatice Ferhan ODABAŞI
Prof. Dr. Hatice Nur ERKIZA
Prof. Dr. Hatice ODACI
Prof. Dr. Havva YAMAK
Prof. Dr. Hayat BOZ
Prof. Dr. Hayati AKYOL
Prof. Dr. Hayri ERTAN
Prof. Dr. Hediye Şule AYCAN
Prof. Dr. Hilal AKTAMIŞ
Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Prof. Dr. Hülya GÜR
Prof. Dr. Hülya ŞAHİN BALTACI
Prof. Dr. Hülya YILMAZ
Prof. Dr. Hünkar KORKMAZ
Prof. Dr. Hüseyin Gazi TOPDEMİR
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN
Prof. Dr. Hüseyin KÜÇÜKÖZER
Prof. Dr. Hüseyin YOLCU
Prof. Dr. İbrahim GÜNER
Prof. Dr. İbrahim YILDIRIM
Prof. Dr. İlbilge DÖKME
Prof. Dr. İlhan ERDEM
Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI
Prof. Dr. İnayet AYDIN
Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN
Prof. Dr. İsmail DOĞAN
Prof. Dr. İsmail GÜVEN
Prof. Dr. İsmail Hakkı DEMİRCİOĞLU
Prof. Dr. İsmail Hakkı MİRİCİ
Prof. Dr. İzzet GÖRGEN
Prof. Dr. Jale ÇAKIROĞLU
Prof. Dr. James BANKS
Prof. Dr. Jennifer MAHON
Prof. Dr. Joe O'HARA
Prof. Dr. Jordanescu EUGEN
Prof. Dr. Kamile DEMİR
Prof. Dr. Kamuran TARIM
Prof. Dr. Kasım KARAKÜTÜK
Prof. Dr. Kaya YILMAZ
Prof. Dr. Kazım ÇELİK
Prof. Dr. Kemal Sinan ÖZMEN
Prof. Dr. Kerim GÜNDOĞDU
Prof. Dr. Kürşat EĞİLMEZ
Prof. Dr. Kürşat ERBAŞ
Prof. Dr. Kyunghwa LEE
Prof. Dr. Lale ALTINKURT
Prof. Dr. Levent TURAN
Prof. Dr. Leyla HARPUTLU
Prof. Dr. Lynn BURLBAW
Prof. Dr. Mahmut SELVİ
Prof. Dr. Mediha SARI
Prof. Dr. Mehmet AÇIKALIN
Prof. Dr. Mehmet ARSLAN
Prof. Dr. Mehmet BEKDEMİR
Prof. Dr. Mehmet CANBULAT
Prof. Dr. Mehmet DEMİREZEN
Prof. Dr. Mehmet ELGÜN
Prof. Dr. Mehmet Fatih ÖZMANTAR
Prof. Dr. Mehmet GÜNAY
Prof. Dr. Mehmet GÜVEN
Prof. Dr. Mehmet Halil SOLAK
Prof. Dr. Mehmet YILMAZ
Prof. Dr. Mehtap ÇAKAN
Prof. Dr. Melek ÇAKMAK
Prof. Dr. Melek DEMİREL
Prof. Dr. Melek KALKAN
Prof. Dr. Meliha YILMAZ
Prof. Dr. Meral UYSAL
Prof. Dr. Metin PİŞKİN
Prof. Dr. Mithat AYDIN
Prof. Dr. Mokter HOSSAIN
Prof. Dr. Mualla AKSU
Prof. Dr. Mukaddes ERDEM
Prof. Dr. Murat Gürkan GÜLCAN
Prof. Dr. Murat ÖZBAY
Prof. Dr. Musa DİKMENLİ
Prof.Dr. Mustafa BAHŞİ
Prof. Dr. Mustafa BULUŞ
Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN
Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ
Prof. Dr. Mustafa Sami TOPÇU
Prof. Dr. Mustafa SARIKAYA

Prof. Dr. Mustafa SÖZBİLİR
Prof. Dr. Mustafa Zafer BALBAĞ
Prof. Dr. Mustafa Volkan COŞKUN
Prof. Dr. Mübeccel Sara GÖNEN
Prof. Dr. Müge ARTAR
Prof. Dr. Münevver ÇETİN
Prof. Dr. Naim UZUN
Prof. Dr. Nebil REYHANİ
Prof. Dr. Necmi GÖKYER
Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU
Prof. Dr. Nejla YÜRÜK
Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİN
Prof. Dr. Neriman ARAL
Prof. Dr. Nesrin ÖZDENER
Prof. Dr. Neşe TERTEMİZ
Prof. Dr. Nevide DELLAL
Prof. Dr. Nevin SAYLAN
Prof. Dr. Nihat AYCAN
Prof. Dr. Nihat ŞAD
Prof. Dr. Nilgün METİN
Prof. Dr. Nilgün YENİCE
Prof. Dr. Nizamettin KOÇ
Prof. Dr. Nusret KAVAK
Prof. Dr. Nuray SENEMOĞLU
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN
Prof. Dr. Nurettin ŞİMŞEK
Prof. Dr. Nuri DOĞAN
Prof. Dr. Nükhet ÇIKRIKÇI
Prof. Dr. Oğuz ÖZDEMİR
Prof. Dr. Oktay Cem ADIGÜZEL
Prof. Dr. Orhan KARAMUSTAFAOĞLU
Prof. Dr. Osman TİTREK
Prof. Dr. Oya Gülendam ERSEVER
Prof. Dr. Ozana URAL
Prof. Dr. Ömay ÇOKLUK
Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL
Prof. Dr. Ömer Faruk TUTKUN
Prof. Dr. Özgül KELEŞ
Prof. Dr. Özgür Erdur BAKER
Prof. Dr. Özlem KARAIRMAK
Prof. Dr. Özlem KORAY
Prof. Dr. Paşa Tevfik CEPHE
Prof. Dr. Perihan ÜNÜVAR
Prof. Dr. Perihan Dinç Artut
Prof. Dr. Rabia SARIKAYA
Prof. Dr. Ragıp ÖZYÜREK
Prof. Dr. Ramazan GÜRBÜZ
Prof. Dr. Ramazan SEVER
Prof. Dr. Refik BALAY
Prof. Dr. Rengin ZEMBAT
Prof. Dr. Rıfat MİSER
Prof. Dr. Ruhi SARPKAYA
Prof. Dr. Ruken AKAR VURAL
Prof. Dr. S. Şengül ANAGÜN
Prof. Dr. S. Renan SEZER
Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN
Prof. Dr. Sadık KARTAL
Prof. Dr. Sadi SEFEROĞLU
Prof. Dr. Salih Paşa MEMİŞOĞLU
Prof. Dr. Salih UŞUN
Prof. Dr. Savaş BAŞTÜRK
Prof. Dr. Sebahattin ÇEVİKBAŞ
Prof. Dr. Sedat SEVER
Prof. Dr. Sedat UÇAR
Prof. Dr. Seher BALCI ÇELİK
Prof. Dr. Seher SEVİM
Prof. Dr. Selahattin DİLİDÜZGÜN
Prof. Dr. Selahattin GELBAL
Prof. Dr. Selahattin ÖĞÜLMÜŞ
Prof. Dr. Sema BATU
Prof. Dr. Semra ERKAN
Prof. Dr. Semra SUNGUR
Prof. Dr. Serap NAZLI
Prof. Dr. Seval FER
Prof. Dr. Sevgi KÜÇÜKER
Prof. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR
Prof. Dr. Sezgin VURAN
Prof. Dr. Sibel GÜNEYSU
Prof. Dr. Sibel KARAKELLE
Prof. Dr. Sinan ERTEN
Prof. Dr. Soner POLAT
Prof. Dr. Soner YILDIRIM
Prof. Dr. Söngül TÜMKAYA
Prof. Dr. Stephen LAFER
Prof. Dr. Süleyman İNAN
Prof. Dr. Süleyman SOLAK
Prof. Dr. Sven PERSSON
Prof. Dr. Şenel POYRAZLI
Prof. Dr. Şerife IŞIK
Prof. Dr. Şevki KÖMÜR
Prof. Dr. Şule BAYRAKTAR
Prof. Dr. Şükran TOK
Prof. Dr. Tangül KABAEL
Prof. Dr. Teoman KESERCİOĞLU
Prof. Dr. Tevhide KARGIN
Prof. Dr. Theo WUBBELS
Prof. Dr. Tohit GÜNEŞ
Prof. Dr. Tuğba YANPAR YELKEN

Prof. Dr. Turan PAKER
Prof. Dr. Tülin GÜLER YILDIZ
Prof. Dr. Türkan ARGON
Prof. Dr. Türkay Nuri TOK
Prof. Dr. Uğur SAK
Prof. Dr. Ursula CASANOVA
Prof. Dr. Vedat ÖZSOY
Prof. Dr. Vivienne BAUMFİELD
Prof. Dr. Yahya ALTINKURT
Prof. Dr. Yasemin BAYYURT
Prof. Dr. Yasemin Gülbahar GÜVEN
Prof. Dr. Yasemin KARAMAN KEPENEKÇİ
Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ
Prof. Dr. Yasemin KOÇAKUSLUEL
Prof. Dr. Yaşar KONDAKÇI
Prof. Dr. Yaşare AKTAŞ ARNAS
Prof. Dr. Yavuz AKPINAR
Prof. Dr. Yeşim ÇAPA AYDIN
Prof. Dr. Yeşim FAZLIOĞLU
Prof. Dr. Yeter ŞAHİNER
Prof. Dr. Yıldız GÜVEN
Prof. Dr. Yusif MAMMADOV
Prof. Dr. Yusuf BUDAK
Prof. Dr. Yusuf ŞAHİN
Prof. Dr. Yücel KABAPINAR
Prof. Dr. Yüksel KAVAK
Prof. Dr. Zekeriya GÜNEY
Prof. Dr. Zekeriya NARTGÜL
Prof. Dr. Zekeriya NARTGÜN
Prof. Dr. Zeynep Deniz YÖNDEM
Prof. Dr. Zeynep Fulya TEMEL
Prof. Dr. Zeynep KARATAŞ
Prof. Dr. Zuhal OKAN
Doç. Dr. A. Cendel KARAMAN
Doç. Dr. Abbas ERTÜRK
Doç. Dr. Abdulkadir UZUNÖZ
Doç. Dr. Abdullah Cem ÖZAL
Doç. Dr. Abdullah MERT
Doç. Dr. Abdullah UĞUR
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN
Doç. Dr. Adem Peker
Doç. Dr. Adnan BOYACI
Doç. Dr. Adnan TAŞGIN
Doç. Dr. Ahmet AYIK
Doç. Dr. Ahmet BAŞAL
Doç. Dr. Ahmet CİHANGİR
Doç. Dr. Ahmet ERDOĞAN
Doç. Dr. Ahmet ÖZMEN
Doç. Dr. Ahmet TEKBIYIK
Doç. Dr. Ahmet YILDIZ
Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN
Doç. Dr. Ahu ARICIOĞLU
Doç. Dr. Ali ESGİN
Doç. Dr. Ali Gürsan SARAÇ
Doç. Dr. Ali KIŞ
Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ
Doç. Dr. ALİ MERÇ
Doç. Dr. Ali ÖZKAYA
Doç. Dr. Ali Serdar SAĞKAL
Doç. Dr. Ali ÜNAL
Doç. Dr. Ali YILDIZ
Doç. Dr. Aliye Erdem HARBELİOĞLU
Doç. Dr. Alper ÇİLTAŞ
Doç. Dr. Alper SİNAN
Doç. Dr. Alper YETKİNER
Doç. Dr. Arif BAKLA
Doç. Dr. Arslan BAYRAM
Doç. Dr. Arzu KARÇKAY TAŞDELEN
Doç. Dr. Arzu ÖZKAN CEYLAN
Doç. Dr. Asiye TOKER GÖKÇE
Doç. Dr. Aslı TAYLI
Doç. Dr. Atılgan ERÖZKAN
Doç. Dr. Atila YILDIRIM
Doç. Dr. Ayalp Talun İNCE
Doç. Dr. Aydın BALYER
Doç. Dr. Ayfer ALPER
Doç. Dr. Aylin CAM
Doç. Dr. Aylin ÇAM
Doç. Dr. Aynur BİLİR
Doç. Dr. Aynur BOZKURT BOSTANCI
Doç. Dr. Aysel ÇOBAN
Doç. Dr. Aysel Esen ÇOBAN
Doç. Dr. Aysun ÖZTUNA KAPLAN
Doç. Dr. Ayşe ÇİFTÇİ
Doç. Dr. Ayşe MEMİŞ
Doç. Dr. Ayşe Nesibe ÖNDER
Doç. Dr. Ayşe OKVURAN
Doç. Dr. AYŞE SAVRAN GENCER
Doç. Dr. Ayşe YALÇIN ÇELİK
Doç. Dr. Ayşe YENİLMEZ
Doç. Dr. Ayşegül AAMANDA YEŞİLBURSA
Doç. Dr. Ayşegül BAYRAKTAR
Doç. Dr. Ayşegül DERMAN
Doç. Dr. Ayşen ESEN ÇOBAN
Doç. Dr. Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS
Doç. Dr. Ayşenur Kutluca CANBULAT
Doç. Dr. Ayten KİRİŞ AVAROĞULLARI
Doç. Dr. Bahadır NAMDAR

Doç. Dr. Bahadır YILDIZ
Doç. Dr. Bahar DEMİR
Doç. Dr. BAKİ DUY
Doç. Dr. Baki ŞAHİN
Doç. Dr. Banu ALTUNAY ARSLANTEKİN
Doç. Dr. Barış EROĞLU
Doç. Dr. Bayram AŞILIOĞLUDoç. Dr. Bayram BAŞ
Doç. Dr. Bayram BIÇAK
Doç. Dr. Bayram ÇETİN
Doç. Dr. Behçet ÖZNACAR
Doç. Dr. Behsat SAVAŞ
Doç. Dr. Bekir DİREKÇİ
Doç. Dr. Berna ARSLAN
Doç. Dr. Berna AYGÜN
Doç. Dr. Berna AYTAÇ
Doç. Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN
Doç. Dr. Berna GÜCÜM
Doç. Dr. Berna ÜRÜN KARAHAN
Doç. Dr. Berrin BAYDIK
Doç. Dr. Bertan AKYOL
Doç. Dr. Beyza KAPÇAK IŞIKSUNGUR
Doç. Dr. Bilge UZUN
Doç. Dr. Binnur İlter GENÇ
Doç. Dr. Birgül ÇAKIR
Doç. Dr. Birsel AYBEK
Doç. Dr. Birsen DOĞAN
Doç. Dr. Buket KORKUT RAPTİS
Doç. Dr. Buket YAKMACI GÜZEL
Doç. Dr. Burcu AKHUN
Doç. Dr. Burcu ANILAN
Doç. Dr. Burcu ATAR
Doç. Dr. Burcu BECEREN ÖZDEMİR
Doç. Dr. Burcu ŞENLER
Doç. Dr. Burcu ŞENLER
Doç. Dr. Burçak BOZ
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR
Doç. Dr. Burçin TÜRKKAN
Doç. Dr. Bülent AYDOĞDU
Doç. Dr. Bülent ÇETİNKAYA
Doç. Dr. Canan KOÇ
Doç. Dr. Canan LAÇİN ŞİMŞEK
Doç. Dr. Canay DEMİRHAN İŞCAN
Doç. Dr. Celal Tayyar UĞURLU
Doç. Dr. Cem Ali GİZİR
Doç. Dr. Cem BALÇIKANLI
Doç. Dr. Cem Sinan ARSLAN
Doç. Dr. Cem TOPSAKAL
Doç. Dr. Cemal KALSEN
Doç. Dr. Cenk AKBIYIK
Doç. Dr. Cevat ELMA
Doç. Dr. Cihat DEMİR
Doç. Dr. Coşkun KÜÇÜKTEPE
Doç. Dr. Çağla GÜR
Doç. Dr. Çağlar ÇAĞLAR
Doç. Dr. Çetin TÜRKYILMAZ
Doç. Dr. Çığıl AYKUT
Doç. Dr. Çiğdem ALDAN KARADEMİR
Doç. Dr. Çiğdem ÜNAL
Doç. Dr. Davut SARITAŞ
Doç. Dr. Demet BARAN BULUT
Doç. Dr. Deniz GÜLLEROĞLU
Doç. Dr. Derya ASI
Doç. Dr. Didem AKYÜZ
Doç. Dr. Didem ÇETİN
Doç. Dr. Didem KILIÇ MOCAN
Doç. Dr. Dilek ACER
Doç. Dr. Dilek ÇELİKLER
Doç. Dr. Dilek GENÇTANRIM KURT
Doç. Dr. Dilşat PEKER ÜNAL
Doç. Dr. Duygu SÖNMEZ
Doç. Dr. Ebru AYLAR
Doç. Dr. Ebru DERETARLA GÜL
Doç. Dr. Ebru OĞUZ
Doç. Dr. Ege AKGÜN
Doç. Dr. Ekrem Levent İLHAN
Doç. Dr. Elif ATABEK YİĞİT
Doç. Dr. Elif Bengi ÜNSAL ÖZBERK
Doç. Dr. Elif SAZAK PINAR
Doç. Dr. Elvan GÜNEL
Doç. Dr. Elvan ŞAHİN
Doç. Dr. Emel ÖZDEMİR ERDOĞAN
Doç. Dr. Emine ÇİL
Doç. Dr. Emine DURMUŞ
Doç. Dr. Emine ÖNEN
Doç. Dr. Emrah GÜL
Doç. Dr. Emre ÜNAL
Doç. Dr. Ender DURUALP
Doç. Dr. Engin ADER
Doç. Dr. Enver YOLCU
Doç. Dr. Eray ÇELİK
Doç. Dr. Erdal ARSLAN
Doç. Dr. Erdal KÜÇÜKER
Doç. Dr. Eren CEYLAN
Doç. Dr. Eren Halil ÖZBERK
Doç. Dr. Eren VURAL
Doç. Dr. Ergül DEMİR
Doç. Dr. Erhan ERTEKİN
Doç. Dr. Erkan ÇER

Doç. Dr. Erkan KIRAL
Doç. Dr. Erkan KÜLEKÇİ
Doç. Dr. Erkan TABANCALI
Doç. Dr. Erol ÖZÇELİK
Doç. Dr. Ersen YAZICI
Doç. Dr. Ersin KARADEMİR
Doç. Dr. Ersin TÜRE
Doç. Dr. Ertuğ CAN
Doç. Dr. Esma BULUŞ KIRIKKAYA
Doç. Dr. Esme HACIEMİNOĞLU
Doç. Dr. Esra BOZKURT ALKAN
Doç. Dr. Evrim ÇETİNKAYA YILDIZ
Doç. Dr. Evrim ERBİLGİN
Doç. Dr. Eylem DAYI
Doç. Dr. Eylem Gökçe TÜRK
Doç. Dr. Ezgi GÜVEN YILDIRIM
Doç. Dr. Ezgi TOPLU Demirtaş
Doç. Dr. Fahriye HAYIRSEVER
Doç. Dr. Fatih KEZER
Doç. Dr. Fatih YILMAZ
Doç. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR
Doç. Dr. Fatma MIZIKACI
Doç. Dr. Fatma Özlem SAKA
Doç. Dr. Fatma TEZCAN
Doç. Dr. Fatma ÜNAL
Doç. Dr. Fatoş KORKMAZ
Doç. Dr. Fazilet TAŞDEMİR
Doç. Dr. Ferhan GÜNDÜZ
Doç. Dr. Feride ÖZYILDIRIM GÜMÜŞ
Doç. Dr. Fevziye SAYILAN KOCAYİĞİT
Doç. Dr. Fırat Kıyas BİREL
Doç. Dr. Filiz AKAR
Doç. Dr. Firdevs SAVİ ÇAKAR
Doç. Dr. Funda NAYIR
Doç. Dr. Gamze ABUR
Doç. Dr. Gamze SART
Doç. Dr. Gizem UYUMAZ
Doç. Dr. Gökçe GÖKALP
Doç. Dr. Gökhan ATİK
Doç. Dr. Gökhan ÇETİNKAYA
Doç. Dr. Gökhan ÖZTÜRK
Doç. Dr. Göksu Gözen ÇITAK
Doç. Dr. Gözdegül ARIK KARAMIK
Doç. Dr. Güçlü ŞEKERCİOĞLU
Doç. Dr. Gülce COŞKUN ŞENTÜRK
Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK
Doç. Dr. Gülfem SARPKAYA AKTAŞ
Doç. Dr. Gülfem Sezen BALÇIKANLI
Doç. Dr. Güliz AYDIN
Doç. Dr. Güliz KARAARSLAN SEMİZ
Doç. Dr. Gülseren KARAGÖZ AKAR
Doç. Dr. Gülsüm AKYOL
Doç. Dr. Gülten KOÇ
Doç. Dr. GÜNEŞ SALI
Doç. Dr. Gürcü KOÇ ERDAMAR
Doç. Dr. Gürsoy AKÇA
Doç. Dr. Hacer Hande UYSAL
Doç. Dr. Hakan ATILGAN
Doç. Dr. Hakan IŞIK
Doç. Dr. Hasan Şahin KIZILCIK
Doç. Dr. Hakan ÜLPER
Doç. Dr. Hakan Yavuz ATAR
Doç. Dr. Haktan DEMİRCİOĞLU
Doç. Dr. Hale KOÇER
Doç. Dr. Halil İbrahim KAYA
Doç. Dr. Halim ÇAVUŞOĞLU
Doç. Dr. Halise Kader ZENGİN
Doç. Dr. Halise Pelin KARASU
Doç. Dr. Halit KARALAR
Doç. Dr. Hamit YOKUŞ
Doç. Dr. Handan GÜNEŞ
Doç. Dr. Harun ŞAHİN
Doç. Dr. Hasan BAĞCI
Doç. Dr. Hasan DEMİRTAŞ
Doç. Dr. Hasan ESİCİ
Doç. Dr. Hasan Hüseyin AKSU
Doç. Dr. Hatice AKKOÇ
Doç. Dr. Hatice BAKKALOĞLU
Doç. Dr. Hatice BEKİR
Doç. Dr. Hatice COŞKUN
Doç. Dr. Hatice FIRAT
Doç. Dr. Hatice Gözde ERTÜRK KARA
Doç. Dr. Hatice KUMANDAŞ ÖZTÜRK
Doç. Dr. Hayal YAVUZ GÜZEL
Doç. Dr. Hayriye TUĞBA ÖZTÜRK
Doç. Dr. Hıdır KARADUMAN
Doç. Dr. Hülya ERCAN
Doç. Dr. Hülya ERTAŞ
Doç. Dr. Hüseyin ANILAN
Doç. Dr. İbrahim TANRIKULU
Doç. Dr. İdil AKSÖZ EFE
Doç. Dr. İdris KAYA
Doç. Dr. İlhan KARATAŞ
Doç. Dr. İlhan YALÇIN
Doç. Dr. İlke EVİN GENCEL
Doç. Dr. İlker CIRIK
Doç. Dr. İlknur Çifci TEKİNARSLAN
Doç. Dr. İsa Birkan GÜLDENOĞLU

Doç. Dr. İsmail HAKKI KIZILOLUK
Doç. Dr. İsmail KARAKAYA
Doç. Dr. İsmail SEÇER
Doç. Dr. Jacqueline GUSTAFSON
Doç. Dr. Kaan Zülfikar DENİZ
Doç. Dr. Kamil YILDIRIM
Doç. Dr. Kaya YILDIZ
Doç. Dr. Kemal KAYIKÇI
Doç. Dr. Kenan DEMİR
Doç. Dr. Kenan ÖZCAN
Doç. Dr. Kevser BAYKARA
Doç. Dr. Laura M. Reid MARKS
Doç. Dr. Levent MERCİN
Doç. Dr. Levent ŞENYÜZ
Doç. Dr. Levent YAYCI
Doç. Dr. Lokman TANRIKULU
Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ
Doç. Dr. M. Cem BABADOĞAN
Doç. Dr. Maide ORÇAN
Doç. Dr. Martha LASH
Doç. Dr. Mehmet Akif OCAK
Doç. Dr. Mehmet Ali AKINCI
Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul UÇAR
Doç. Dr. Mehmet İkbal YETİŞİR
Doç. Dr. Mehmet TEYFUR
Doç. Dr. Mehmet ULAŞ
Doç. Dr. Mehmt AKİF SÖZER
Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK
Doç. Dr. Melek ALTIPARMAK KARAKUŞ
Doç. Dr. Melihan ÜNLÜ
Doç. Dr. Meltem GÖNDEN
Doç. Dr. Meral HAKVERDİ CAN
Doç. Dr. Merve Lütfiye ŞENTÜRK
Doç. Dr. Meryem Nur AYDEDE
Doç. Dr. Mesut GÜN
Doç. Dr. Metin AŞÇI
Doç. Dr. Mevlüt GÜLMEZ
Doç. Dr. Mine ALADAĞ
Doç. Dr. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER
Doç. Dr. Muhammet AVAROĞULLARI
Doç. Dr. Murat AKYILDIZ
Doç. Dr. Murat BALKIS
Doç. Dr. Murat ERTEN
Doç. Dr. Murat TAŞDAN
Doç. Dr. Mustafa ALTINKÖK
Doç. Dr. Mustafa DOĞRU
Doç. Dr. Mustafa GİRGİN
Doç. Dr. Mustafa HAMALOSMANOĞLU
Doç. Dr. Mustafa KIŞOĞLU
Doç. Dr. Mustafa Levent İNCE
Doç. Dr. Mustafa ÖZMUSUL
Doç. Dr. Mustafa SEVER
Doç. Dr. Mücahit KÖSE
Doç. Dr. Müge ADNAN
Doç. Dr. Müge ŞEN
Doç. Dr. Münevver İLGÜN DİBEK
Doç. Dr. Nebiye KORKMAZ
Doç. Dr. Necdet AYKAÇ
Doç. Dr. Necdet KONAN
Doç. Dr. Necla EKİNCİ
Doç. Dr. Necmettin TEKER
Doç. Dr. Nermin KARABACAK
Doç. Dr. Nermin ÖNER KORUKLU
Doç. Dr. Nesrin Diler SÖNMEZ
Doç. Dr. Neşe GÜLER
Doç. Dr. Nigar İpek EĞİLMEZ
Doç. Dr. Nihan DEMİRKASIMOĞLU
Doç. Dr. Nilay ÖZTÜRK
Doç. Dr. Nilgün Açık ÖNKAŞ
Doç. Dr. Nilgün SEÇKEN
Doç. Dr. Nilgün TAŞTAN
Doç. Dr. Nilüfer KAHRAMAN
Doç. Dr. Nilüfer KÖSE
Doç. Dr. Nilüfer ÖZCAN DEMİR
Doç. Dr. Nurgül Akmanoğlu
Doç. Dr. Nurhan ÖZTÜRK
Doç. Dr. Oğuz Serdar KESİCİOĞLU
Doç. Dr. Oğuzhan DALKIRAN
Doç. Dr. Okan BULUT
Doç. Dr. Oktay ASLAN
Doç. Dr. Oktay BEKTAŞ
Doç. Dr. Onur ÇALIŞKAN
Doç. Dr. Onur İŞBULAN
Doç. Dr. Onur ÖZMEN
Doç. Dr. Orkide BAKALIM
Doç. Dr. Osman ÇİMEN
Doç. Dr. Osman Raşit IŞIK
Doç. Dr. Oylum AKKUŞ
Doç. Dr. Ömer KUTLU
Doç. Dr. Ömür GÜRDOĞAN BAYIR
Doç. Dr. Ömür Gürel SELİMOĞLU
Doç. Dr. Ömür KOÇ
Doç. Dr. Öner ÇELİKKALELİ
Doç. Dr. Özcan DOĞAN
Doç. Dr. Özden FİDAN
Doç. Dr. Özgür ULUBEY
Doç. Dr. Özgür YILDIZ
Doç. Dr. Özlem ALKAN ERSOY

Doç. Dr. Özlem ÇAKIR
Doç. Dr. Özlem ERYILMAZ MUŞTU
Doç. Dr. Özlem TAGAY
Doç. Dr. Özlem YURT TARAKLI
Doç. Dr. Özlem Yeşim ÖZBEK
Doç. Dr. Perihan GÜNEŞ
Doç. Dr. Pervin Oya TANERİ
Doç. Dr. Pınar FETTAHLIOĞLU
Doç. Dr. Pınar SARPKAYA
Doç. Dr. Pınar ŞAFAK
Doç. Dr. Pınar YILDIZ
Doç. Dr. Ramazan AKDOĞAN
Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ
Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Doç. Dr. Ramin Aliyev
Doç. Dr. Raşit AVCI
Doç. Dr. Recep ERCAN
Doç. Dr. Refik TURAN
Doç. Dr. Refika OLGAN
Doç. Dr. Rıza AKYÜREK
Doç. Dr. Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU
Doç. Dr. Saadet KURU ÇETİN
Doç. Dr. Sabahat BURAK
Doç. Dr. Sabahattin DENİZ
Doç. Dr. Sabit MENTEŞE
Doç. Dr. Sabriye ŞENER
Doç. Dr. Saide ÖZBEY
Doç. Dr. Sait BULUT
Doç. Dr. Sait ULUÇ
Doç. Dr. Sakine Gülfem ÇAKIR
Doç. Dr. Salih ÇAKMAK
Doç. Dr. Salih ŞAHİN
Doç. Dr. Salim SEVER
Doç. Dr. Seda DONAT BACIOĞLU
Doç. Dr. Sedat IŞIKLI
Doç. Dr. Sedat İNCE
Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ
Doç. Dr. Seher YALÇIN
Doç. Dr. Selmin BİLEN
Doç. Dr. Semra SÜTGİBİ
Doç. Dr. Semra TİCAN BAŞARAN
Doç. Dr. Serap EMİR
Doç. Dr. Serkan ARIKAN
Doç. Dr. Serpil ALPTEKİN
Doç. Dr. Servet GÖZETLİK
Doç. Dr. Seval DENİZ KILIÇ
Doç. Dr. Seval ERDEN
Doç. Dr. Seval KÜÇÜKTEPE
Doç. Dr. Sevda BARUT
Doç. Dr. Sevgi AYDIN GÜNBATAR
Doç. Dr. Sevilay KİLMEN
Doç. Dr. Sevim SEVGİ
Doç. Dr. Sevinc ALİYEVA
Doç. Dr. Sezai KOÇYİĞİT
Doç. Dr. Sezer CİHANER
Doç. Dr. Sezer Sabriye İKİZ
Doç. Dr. Sezgi SARAÇ
Doç. Dr. Sibel DURU
Doç. Dr. Sibel TURHAN TUNA
Doç. Dr. Simla COURSE
Doç. Dr. Sinan AYAN
Doç. Dr. Sinan KOÇYİĞİT
Doç. Dr. Sinem Seze EVCAN
Doç. Dr. Soner AKŞEHİRLİ
Doç. Dr. Suat CAKOVA
Doç. Dr. Suna KAYMAK ÖZMEN
Doç. Dr. Süleyman CAN
Doç. Dr. Süleyman KARATAŞ
Doç. Dr. Sündüs YERDELEN
Doç. Dr. Şadan ÖKMEN
Doç. Dr. Şahin DANİŞMAN
Doç. Dr. Şahin KESİCİ
Doç. Dr. Şakir ÇINKIR
Doç. Dr. Şenay YAPICI
Doç. Dr. Şendil CAN
Doç. Dr. Şenol SEZER
Doç. Dr. Şerife Gonca ZEREN
Doç. Dr. Şerife Koza ÇİFTÇİ
Doç. Dr. Şerife YÜCESOY
Doç. Dr. Şeyda Deniz TARIM
Doç. Dr. Şeyda GÜL
Doç. Dr. Şeyma Şengil AKAR
Doç. Dr. Şükran DİLİDÜZGÜN
Doç. Dr. Şükran KILIÇ
Doç. Dr. Şükrü ADA
Doç. Dr. Tao WANG
Doç. Dr. Tarık SOYDAN
Doç. Dr. Temel TOPAL
Doç. Dr. Tezcan KARTAL
Doç. Dr. Tuba ADA
Doç. Dr. Tuba YOKUŞ
Doç. Dr. Tuğba ÇELİK
Doç. Dr. Tuğba ÇENGELCİ KÖSE
Doç. Dr. Tuğba HORZUM
Doç. Dr. Tuğba HOŞGÖR
Doç. Dr. Tuğba SARI
Doç. Dr. Tuncay ÖĞRETMEN
Doç. Dr. Turan Akman ERKILIÇ

Doç. Dr. Turgay ÜNALAN
Doç. Dr. Turgut TÜRKDOĞAN
Doç. Dr. Tülin Şener KILINÇ
Doç. Dr. Türkan AKSU
Doç. Dr. Türkan Doğan
Doç. Dr. Ufuk AKBAŞ
Doç. Dr. Uğur AKIN
Doç. Dr. Uğur DOĞAN
Doç. Dr. Ümit DEMİRAL
Doç. Dr. Ümit ŞAHBAZ
Doç. Dr. Ümüt AKAGÜNDÜZ
Doç. Dr. Ünal BOZYER
Doç. Dr. Vahit BADEMCİ
Doç. Dr. Veli BATDI
Doç. Dr. Vesile ALKAN
Doç. Dr. Vural HOŞGÖRÜR
Doç. Dr. Yagut ALİYEVA
Doç. Dr. Yalçın YALAKİ
Doç. Dr. Yasemin ERGENEKON
Doç. Dr. Yasemin ESEN
Doç. Dr. Yasemin HACIOĞLU
Doç. Dr. Yasemin TAŞ
Doç. Dr. Yıldız KIZILABDULLAH
Doç. Dr. Yılmaz TONBUL
Doç. Dr. Yunus PINAR
Doç. Dr. Yusuf SÜLÜN
Doç. Dr. Yücel FİDAN
Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ
Doç. Dr. Zehra ATBAŞI
Doç. Dr. Zekeriya ÇAM
Doç. Dr. Zeliha YAZICI
Doç. Dr. Zerrin TURAN
Doç. Dr. Zeynel HAYRAN
Doç. Dr. Zeynep ATİK
Doç. Dr. Zeynep EKEN
Doç. Dr. Zeynep UĞURLU
Doç. Dr. Zihniye OKRAY
Doç. Dr. Zöhre KANMAZ KAYA
Doç. Dr. Zeynep KILIÇ
Doç. Dr. Nihal YURTSEVEN
Doç. Dr. Özge Metin ASLAN
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet CAN
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YAMAÇ
Dr. Öğr. Üyesi Ali İHSAN BENZER
Dr. Öğr. Üyesi Arzu ARIKAN
Dr. Öğr. Üyesi Aslı YILDIRIM POLAT
Dr. Öğr. Üyesi Ayhan BABAROĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Aysel TÜFEKÇİ
Dr. Öğr. Üyesi Aysin ŞENEL
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe BENGİSOY
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül AKINCI COŞGUN
Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur ÖZTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Başak KARATEKE
Dr. Öğr. Üyesi Betül BARUT
Dr. Öğr. Üyesi Birgül ÇAKIR YILDIRIM
Dr. Öğr. Üyesi Burak ASMA
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem AYTEKİN
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem İŞ GÜZEL
Dr. Öğr. Üyesi Demet SEVER
Dr. Öğr. Üyesi Derya ATİK KARA
Dr. Öğr. Üyesi Dilruba KÜRÜM YAPICIOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Elif ÇİMŞİR
Dr. Öğr. Üyesi Emine Hande AYDOS
Dr. Öğr. Üyesi Emine ZEHRA TURAN
Dr. Öğr. Üyesi Emre EV ÇİMEN
Dr. Öğr. Üyesi Engin KARAHAN
Dr. Öğr. Üyesi Eren KESİM
Dr. Öğr. Üyesi Esra KIZILAY
Dr. Öğr. Üyesi Esin YILMAZ KOĞAR
Dr. Öğr. Üyesi Evren ŞUMUER
Dr. Öğr. Üyesi Fadime ULUSOY
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Şeyma KOÇ
Dr. Öğr. Üyesi Fulya SOĞUKSU
Dr. Öğr. Üyesi Fulya ZORLU
Dr. Öğr. Üyesi Gonca ULUDAĞ
Dr. Öğr. Üyesi Gözde İNAR KIZILTEPE
Dr. Öğr. Üyesi Gülçin OFLAZ
Dr. Öğr. Üyesi Güzin YASEMİN TUNÇAY
Dr. Öğr. Üyesi Hakan KOĞAR
Dr. Öğr. Üyesi Handan DOĞAN
Dr. Öğr. Üyesi Hatice GÖKÇE BİLGİÇ
Dr. Öğr. Üyesi Hilmi DEMİRAL
Dr. Öğr. Üyesi Işıl KELLEVEZİR
Öğr. Görevlisi Kazım ARTUT
Dr. Öğr. ÜyesiKenan BULUT
Dr. Öğr. Üyesi M. EMRE SEZGİN
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SAĞLAM
Dr. Öğr. Üyesi Meltem ÇENGEL SCHOVILLE
Dr. Öğr. Üyesi Merve ÜNAL
Dr. Öğr. Üyesi Meryem ALTUN
Dr. Öğr. Üyesi Murat CANPOLAT
Dr. Öğr. Üyesi Murat Doğan ŞAHİN
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kemal ÖZTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Nazan KAYTEZ
Dr. Öğr. Üyesi Nihal KURUOĞLU MACCARIO
Dr. Öğr. Üyesi Nilgün KURU ALICI
Dr. Öğr. Üyesi Oya AKYILDIZ
Dr. Öğr. Üyesi Özlem CEZİKTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Özlem MELEK ERBİL KAYA
Dr. Öğr. Üyesi Özlem YURT
Dr. Öğr. Üyesi Pelin TAŞKIN
Dr. Öğr. Üyesi Pınar BAĞÇELİ
Dr. Öğr. Üyesi Pınar KIZILHAN
Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan KARABULUT
Dr. Öğr. Üyesi Savaş CEYLAN
Dr. Öğr. Üyesi Savaş ERGÜL
Dr. Öğr. Üyesi Sekvan KUZU
Dr. Öğr. Üyesi Selda ARAS
Dr. Öğr. Üyesi Sema ÜNLÜER
Dr. Öğr. Üyesi Serpil KALAYCI
Dr. Öğr. Üyesi Sinan SCHREGLMANN
Dr. Öğr. Üyesi Sonnur KÜÇÜK
Dr. Öğr. Üyesi Sunagül SANİ BOZKURT
Dr. Öğr. Üyesi Şemseddin GÜNDÜZ
Dr. Öğr. Üyesi Türkan ÇELİK
Dr. Öğr. Üyesi Türker TOKER
Dr. Öğr. Üyesi Utku BEYAZIT
Dr. Öğr. Üyesi Vesile AYKAÇ
Dr. Öğr. Üyesi Yakup DOĞAN
Dr. Öğr. Üyesi Yakup YILDIRIM
Dr. Öğr. Üyesi Yurdagül BOĞAR
Dr. Öğr. Üyesi Zerrin TOKER
Dr. Adem ÇİLEK
Dr. Ali YILMAZ
Dr. Aylin ALBAYRAK SARI
Dr. Burcu ULUTAŞ
Dr. Celal GÜLŞEN
Dr. Ersin ŞAHİN
Dr. Fatih BEKTAŞ
Dr. Funda EKİCİ
Dr. Göksel ERDEM
Dr. H. Çiğdem YAVUZ
Dr. Hakan TURAN
Dr. Mahmut ARIKAN
Dr. Mehmet YAPICI
Dr. Nurcan TEKİN
Dr. Remzi YILDIRIM
Dr. Seçil Dayıoğlu
Dr. Suna ÇÖĞMEN
Ar. Gör. Özge ERDEMLİ

'Çöpüme Sahip Çıkıyorum' Eğitim Programının Etkililiğinin Değerlendirilmesi: Pilot Uygulamadan Yansımalar

Elif Çelebi Öncü, Elif Özata Yücel, Özlem Apak Tezcan

Kocaeli Üniversitesi

Problem Durumu

Artan insan nüfusu ve bunların ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için artan üretim, dünyanın doğal dengesi üzerinde yoğun bir baskı oluşturmaktadır. Üstelik doğal ortamı kendi ihtiyaçlarına göre şekillendiren insanların, yaşam düzeylerinin artmasıyla ve kaynak kullanımında gelişmiş teknolojilerin de devreye girmesiyle dünyanın taşıma kapasitesinin üzerine çıkılmakta, doğanın dengesi bozulmakta ve her geçen gün çözümü zor yeni birtakım çevre sorunları ortaya çıkmaktadır (Özata Yücel ve Özkan, 2018). Ayrıca yoğun üretim ve tüketim sanayileşmeyi hızlandırmakta, sanayileşmenin gelişmesi iş olanaklarını arttırmakta ve ekonomik kazanç nedeniyle nüfus da hızla yoğunlaşmaktadır. Bu zincirleme etki bozulmuş bir doğal çevrenin yanında bir de atık yığınları oluşturmaktadır (Gül, 2020). Nitekim atık yönetimindeki sıkıntılar, yetersiz tesisler, yetersiz finansman ve politikaların kötü uygulanmasının yanı sıra yanlış yaşam tarzından da kaynaklanmaktadır (Adeolu, Enesi ve Adeolu, 2014).

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) verilerine göre, ülkemizdeki atıkların yaklaşık %87'sini, tıbbi atıklar, tehlikeli atıklar, hafriyat toprağı, inşaat-yıkıntı atıkları ve özel atıklar dışında kalan, tehlikesiz olarak sınıflandırılan ve evlerden kaynaklanan belediye atıkları oluşturmaktadır. Bu atıklarının %89'u depolanırken sadece %6'sı geri dönüştürülebilmektedir (ÇŞB, 2017). Doğada biriken bu atıklar, kentsel çevrenin bozulmasına, sınırlı olan doğal kaynaklar üzerinde baskıya ve çeşitli sağlık sorunlarına yol açabilir (Adeolu, Enesi ve Adeolu, 2014). Bu nedenle bir yandan atık üretimin azaltılması diğer yandan ise üretilen atıkların uygun şekilde bertaraf edilmesi üzerinde hassasiyetle durulması gerekir.

Atıkların kontrolü ve temiz üretimle ilgili sorunlar, uygulamaya dayalı çevre eğitimleriyle aşılabilir. Bu noktada uygulamaya dayalı öğretmen eğitimleri, öğretmenlerle düzenli atölye çalışmaları ve/veya konferanslar hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin küresel çevresel sürdürülebilirliğe yönelik bilgi ve tutumlarını şekillendirmeye olumlu katkıda bulunacaktır. Ancak, son yıllarda çevre eğitimi gelişmekte olan ülkelerin öğretim programlarında yerini alsa da bunlar teorik kalmakta ve uygulamaya dökülememektedir (Debrah, Vidal ve Dinis, 2021). Ülkemizde de çeşitli seviyelerde ve çeşitli derslerde çevre ile ilgili kazanımlar yer almaktadır. Bu kazanımların sıklıkla sınıf içi ve dışı uygulamalarla ele alınması önemli görülmektedir. TÜBİTAK'ın desteklediği doğa eğitimleriyle de çevre eğitimindeki eksiklikler bir nebze giderilse de uygulamaya dayalı çevre eğitimlerinin verileceği daha fazla girişime ihtiyaç duyulmaktadır. Bilinç ve farkındalığın oluşturulması için bazı sivil toplum örgütleri de çeşitli eğitim çalışmaları sürdürmektedir. Bölgesel bazlı değerlendirildiğinde, Türkiye genelinde %36'lık oranla belediye atığı miktarlarının ve 1,03 kg ile kişi başına üretilen atık miktarının en yüksek olduğu bölge Marmara Bölgesidir (ÇŞB, 2017). Bu pilot çalışmanın da özellikle bu bölgede yer alan Kocaeli ilindeki ilkokullardan seçilerek yapılmasının geri dönüşüm bilincine katkısı olacağı düşünülmüştür. Buradan yola çıkarak bu çalışma, DP World Yarımca tarafından desteklenen, Çöpüne Sahip Çık Vakfı ile Kocaeli Üniversitesinin işbirliğiyle, ilkokul 3. sınıf öğrencilerine çöpün ne olduğu, üretilen çöpün doğru yere atılmasının önemi ve atık geri dönüşüm süreçlerinin işleyişi konularında bilgi vermek, öğrencilerin farkındalıklarını artırmak ve uzun vadede bu konularda tutum değişimi sağlamak için bir öğretim tasarımı gerçekleştirmek, bu tasarımı sınıflarında uygulayacak ilkokul öğretmenlerine hem çöp farkındalığı hem de geliştirilen tasarımın uygulamasıyla ilgili eğitim vermek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, Kocaeli ili Körfez ilçesinde gerçekleştirilen pilot çalışmadan elde edilen bulguların paylaşılması amaçlanmaktadır.

Yöntem

Çalışmanın ilk basamağını öğretim tasarımının gerçekleştirilmesi oluşturmuştur. Çalışmada; çöpün sadece insanlar tarafından üretildiği, çöp olarak gördüğümüz pek çok atık malzemenin aslında ayrıştırma ve geri dönüşüm ile geri kazanılarak tekrar tekrar kullanılabileceği, çöpün depolanması, geri dönüştürülmesi ve yeniden kullanılması sürecinde gerçekleşenler, çöpü azaltmak, yeniden kullanmak ve dönüştürmek adımlarında çocukların üstlerine düşen sorumluluklar gibi içeriklere odaklanılmıştır. Etkinliklerin öğrenci düzeyine uygun, amaca hizmet eden ve ilgi çekici şekilde hazırlanması amaçlanmıştır. Ayrıca, öğretmenler için etkinliklerin nasıl uygulanacağına ilişkin bir uygulama kılavuzu oluşturulmuştur.

Çalışmanın ikinci basamağı ise geliştirilen öğretim tasarımıyla ilgili öğretmen eğitiminin gerçekleştirilmesidir. Eğitim iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Öncelikle öğretmenlere çöp kavramı, çöplerin toplanması, geri dönüşüm gibi konularda teorik eğitim verilmiştir. Ardından araştırmacılar tarafından, geliştirilen öğretim tasarımının sınıflarda etkili şekilde nasıl uygulanabileceği ile ilgili bir eğitim gerçekleştirilmiştir. Son olarak ise tasarlanan öğretim tasarımı, eğitim alan öğretmenler tarafından ilkokul 3. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.

Çalışma grubu olarak, ilçedeki ilkokullarda görev yapan üçüncü sınıf öğretmenlerinden ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü izni ve desteğiyle gönüllü katılım gösteren 54 öğretmene kılavuzlarla beraber uygulama ve değerlendirmeye yönelik eğitim verilmiş ve 2019 yılı bahar döneminde uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın değerlendirilmesi öğrenci çalışma yapraklarının ve öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi şeklinde olmuştur. Öğrencilere uygulama sonunda dağıtılan çalışma yapraklarında "Karıncanın Başına Gelenler" ve "İmparator Penguen" hikayeleri ve bunlarla ilgili üçer soru yer almıştır. Ayrıca çöpün izlediği yolculukla ilgili bir resim çizmeleri istenmiştir. Uygulamanın gerçekleştirildiği ve tesadüfi olarak belirlenen 18 farklı sınıfta okuyan yaklaşık 371 öğrencinin çalışma kağıtları değerlendirilmiştir. Bunlardan 37'si uygun doldurulmadığından analiz dışı bırakılmış, 334 kağıt analize dahil edilmiştir. Öğretmenlerden ise uygulama sonunda her bir etkinliğin amaca hizmet etmesi, sınıf düzeyine uygunluğu, uygulama süresinin uygunluğu ile ilgili görüşlerini yazılı olarak belirtmeleri istenmiştir. Çalışmaya katılan 54 öğretmeninden, 31'inin görüşlerine ulaşılabilmiş ve analize dahil edilmiştir.

Beklenen/Geçici Sonuçlar

Eğitim alan öğrencilerin cevaplarından ve çizimlerinden, atık ve çöp kavramlarını ayrıştırdıkları, çöpü azaltmanın önemini kavradıkları, atıkların ve çöplerin ayrıştırılmadan, bilinçsiz bir şekilde çevreye gelişigüzel atılmasının çevre kirliliğine yol açtığını ve bu kirliliğin doğaya zarar verdiğini, canlıların hayatını tehdit ettiğini kavradıkları belirlenmiştir.

Öğrenciler çevre sorunlarının çözümüne yönelik olarak en fazla etrafa çöp atılmaması, geri dönüşümün kullanılması, doğa dostu materyal tercihi, insanların uyarılması gibi bireysel önemler belirtmişlerdir. İkinci olarak uyarı levhaları veya bilgilendirici posterler asmak, belediyeden geri dönüşüm kutuları talep etmek, çevreyi kirletenlere ceza kesilmesi gibi kurumsal önlemleri sıralamışlardır. Son olarak ise, yardımlaşarak kirli çevreyi temizlemek ve toplumsal bilinç ve duyarlılığın geliştirilmesi vb. toplumsal önlemler belirtmişlerdir. Buna göre eğitim alan öğrencilerin çevre sorunlarının çözümünü sadece diğer kişi ve kurumlardan beklemedikleri, aynı zamanda bireysel önlemlerin de farkında oldukları anlaşılmaktadır.

Öğretmenler, eğitimin içeriğinde yer alan 12 etkinlikle ilgili genel olarak olumlu görüş bildirmişlerdir. Sadece "Ayrıştırma tesisi gezisi" etkinliğine getirilen eleştiriler doğrultusunda, geziye gitme imkanı bulamayan gruplar için asıl uygulamaya, gezi amacıyla uyumlu videoların eklenmesine karar verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre geliştirilen öğretim tasarımı amaca hizmet etmektedir, etkinlikler sınıf düzeyine uygundur ve bunlara ayrılan sürelerin yeterlidir. Son şeklini alan eğitimin, önce Kocaeli ilinin tamamında, devamında ise Marmara Bölgesi ve nihai olarak tüm Türkiye'de uygulanması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre eğitimi, geri dönüşüm bilinci, ilkokul, 3. sınıf

Kaynakça

Adeolu A.T, Enesi D.O. & Adeolu, M O. (2014). Assessment of secondary school students' knowledge, attitude and practice towards waste management in Ibadan, Oyo State, Nigeria. *Journal of Research in Environmental Science and Toxicology* 3(5), 66-73.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) (2017). Ulusal atık yönetimi ve eylem planı (2016-2023). https://cygm.csb.gov.tr/ulusal-atik-yonetimi-ve-eylem-plani-2016-2023-hazirlandi.-haber-221234 Erişim tarihi: 25.04.2021

Debrah, J.K.; Vidal, D.G. & Dinis, M.A.P. (2021). Raising awareness on solidwaste management through formal education for sustainability: A developing countries evidence review. *Recycling*, 6(6).

Gül, M. (2020). *Türkiye'de atık yönetimi ve sıfır atık projesinin değerlendirilmesi: Ankara örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özata Yücel, E , Özkan, M . (2018). Fen bilimleri öğretmen adaylarının çevre sorunları algılarındaki değişimin incelenmesi: Kocaeli örneği. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44 (44), 146-160.